

Resultater fra undersøkelse på HIT-seminar 20.09.2015

Magne Jørgensen, Simula Research Laboratory

Takk for deltakelsen i undersøkelsen om hvordan dere oppfatter/erfarer at IT-utvikling har endret seg de siste årene.

De mest interessante funnene i undersøkelsen om **IT-utvikling før (5-10 år siden) og nå** var at:

- Andelen av leveransene som brukte ”smidige metoder” har **doblet** seg - fra ca. 40% for 5-10 år siden, til ca. 80% i dag. (Trolig har gjennomføringen av ”smidig” også endret seg i perioden.)
- Andelen av leveransene som bruker **fastpris** har gått blitt **halvert** - fra ca. 30% til ca. 15%. (Også en bra ting, siden fastprisprosjekter feiler oftere enn per time.) En liten økning i målpris (fra 16% til 21%) og per time (fra 50% til 60%).
- **Ingen store forskjell** i hva som oppfattes som **årsaker til fiaskoer** for 5-10 år siden og nå. Manglende smidigelementer (som leveranser til kunde) ble oppfattet av mange som en hyppigere årsak til feil før enn nå (sikkert pga mindre bruk av smidig-utvikling), mens manglende forståelse for hva som var målsetning/business case ble oppfattet av mange som et større problem nå enn tidligere. Urealistiske ambisjoner var oppfattet som svært viktig årsak både før og nå.
- **Vi tror vi har blitt bedre de senere årene** (eller i alle fall ikke verre).
  - **Nyttestyring**: 70% tror vi har blitt bedre. Ingen at vi er blitt verre.
  - **Kostnadskontroll (budsjettoverskridelser)**: 37% tror vi har blitt bedre, 3% at vi har blitt verre.
  - **IT-kompetanse hos offentlige kunder**: 59% tror kompetansen er blitt bedre, 2% at den er blitt verre.
  - **Produktivitet i IT-utvikling**: 59% tror vi er blitt mer produktive, 11% at vi er blitt mindre produktive.
  - **Kvalitet i IT-utvikling**: 49% tror at kvaliteten er blitt bedre, 10% at vi den er blitt dårligere.

Estimering

Den delen av undersøkelsen der dere estimerte var begrunnet i to studier der jeg finner en stor økning i estimatene når det blir estimert i dagsverk i stedet for timeverk. I en av studiene, men svært erfarne prosjektledere, estimerte de som brukte dagsverk en jobb til å ta det som tilsvarte 177 timeverk (i snitt regnet de 7.1 timeverk per dagsverk), mens de som estimerte i timeverk estimerte jobben til å ta kun 72 timeverk. Jobben tok i snitt 257 timeverk for de syv firmaene som faktisk gjorde jobben. De fleste underestimerte altså, men de som brukte timeverk underestimerte mer enn de andre. (Send meg en mail magnej@simula.no for mer om undersøkelsen – som jeg holder på å oppsummere nå.)

I undersøkelsen på seminaret trodde en svak majoritet (51%) at estimatene økte ved estimering i dagsverk. Kun 20% trodde at estimatet ble vesentlig lavere – mer enn 20% lavere - i timeverk enn i dagsverk. Den sterke effekten av tidsenhet i estimering synes dermed ikke å være godt kjent.

En mulig årsak til lavere estimater i timeverk kan være den såkalte ”numerosity”-effekten (at 1000 meter virker lenger enn 1 kilometer, 365 dager mer enn ett år etc.). Dersom denne effekten er relevant her, ville dere tro at dere kunne bygge mer av IKEA-senga på 120 minutter enn på 2 timer. For å unngå at det skulle bli for lett å oversette fra 120 minutter til 2 timer, fikk denne gruppen spørsmålet om hvor mye dere rakk på 100 minutter i stedet. Den andre gruppen fikk spørsmål om hvor mye de rakke i løpet av 2 timer.

Jeg fant ingen stor forskjell mellom gruppene og ingen støtte for at ”numerosity” kan forklare effekten av å estimere i dagsverk i stedet for timeverk. Det tyder på at jeg må finne en annen forklaring på at dagsverk gir høyere estimater – fortsettelse følger ..... **PS**: Alle dere som trodde at dere ville bli nesten eller helt ferdig i løpet av 100 minutter/2 timer er trolig svært overoptimistiske. Vi har to erfaringsdata – begge ga at man trenger ca. 5 timer.

En liten advarsel til slutt. Dette er en undersøkelse dere dere må ta høyde for at:

- De som deltok på undersøkelsen er ikke nødvendigvis representative på en del områder, men er for eksempel kanskje over gjennomsnittlig interessert i smidig utvikling. Resultatene mhp hvordan noe har endret seg er likevel trolig nokså robuste.
- Vi har en tendens til å mene at ting var verre før (til tross for pratet om ”gode gamle dager”), selv når det ikke har vært det. At vi *opplever* at noe er blitt bedre er ikke uvesentlig, men er ingen garanti for at det faktisk er blitt bedre. Det er for eksempel ingenting som tyder på at vi er blitt bedre på å unngå kostnadsoverskridelser eller å unngå feile på store prosjekter. Det er likevel interessant – synes jeg – at vi opplever at ting har blitt bedre.